

(operatie slechts bij tumoren, die op den uterus beperkt gebleven zijn) hij die uitsluitend per vaginam opereert, kleiner mortaliteitsprocent heeft dan hij, die bijna uitsluitend abdominale totale exstirpaties verricht, dan kunnen wij daaruit toch met eenige zekerheid besluiten, dat de eerste methode minder gevaarlijk is.

De meest frequente doodsoorzaak is shock of peritonitis. Allen zijn het er over eens, dat bij een abdominale operatie de shock grooter is. En ook het grootere gevaar voor peritonitis bij verwijdering van den carcinomateusen uterus per laparotomiam kan zoo maar niet weggeredeneerd worden.

Dat het gevaar grooter is blijkt wel ten duidelijkste uit het feit, dat ervaren gynaecologen (WERDER, VEIT, WERTHEIM, enz., enz.) aanbevelen den losgemaakten uterus eerst na het sluiten van het abdomen per vaginam te extraheeren.

Het is natuurlijk mijn doel niet te trachten het smeulende vuur van den strijd tusschen de aanhangers van abdominaal en vaginaal opereeren weer aan te blazen; trouwens ik zou het ook niet kunnen.

Toch meende ik met een enkel woord er op te moeten wijzen, dat aan louter theoretische bespiegelingen geen groote waarde mag worden gehecht, wanneer zij leiden tot uitkomsten met de ervaring in strijd.

Utrecht, 17 Juni 1901.

LAMÉRIS.

Amsterdam, 16 Juni 1901.

Amice!

Na de lezing van uw artikel blz. 1209 kwam mij toevallig onderstaande copy van een brief van de Amsterdamsche afdeeling der Ned. Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst van 1854 in handen.

Er was toen een geheel onvoldoende organisatie en bovendien geen buitengewone of voldoende assistentie bij een cholera-epidemie.

De afdeeling gaf haar adhaesie aan de staking, maar besloot bij staking in de gevolgen daarvan te zullen voorzien.

De grieven zijn spoedig opgeheven en een nieuwe organisatie is daarna, ik geloof in 1855, tot stand gekomen. Gij ziet de Maatschappij heeft zich reeds in 1854 met dergelijke zaken bemoeid, zoodat de oprichting van een nieuwe vereeniging niet noodig is.

J. W. R. TILANUS.

De Geneeskundige Kring, afdeeling Amsterdam der Ned. Maatschappij tot bevordering der geneeskunst op zijn vergadering van heden mededeeling ontvangen hebbende van het besluit van H. H. stadsdoctoren om hun ontslag met 1 October te nemen wanneer hun geen behoorlijke assistentie gedurende de tegenwoordige epidemie wordt verleend en geen stellige belofte van spoedige reorganisatie der dienst wordt gegeven, — heeft na overweging van hetgeen vroeger en in de laatste dagen hieromtrent voorgevallen is, niet gearzeld daaraan zijn onverdeelde adhaesie te geven. Hij moet intusschen erkennen dat zoo onverhoopt het stedelijk Bestuur in gebreke mocht blijven om de staking der dienst te voorkomen, deze maatregel ten bezware der armen zou kunnen uitvallen.